Pecyn dogfennau cyhoeddus

Y Pwyllgor Menter a Busnes

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
National Assembly for Wales

Lleoliad:
Ystafell Bwyllgora 3 – y Senedd

Dyddiad:
Dydd Mercher, 23 Hydref 2013

Amser:
09:00

I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â:
Policy: Siân Phipps
Clerc y Pwyllgor
029 2089 8582
Pwllygor.Menter@cymru.gov.uk

Agenda

Rhag-gyfarfod (9:00-9:15)

CYFARFOD CYHOEDDUS FFURFIOL (09.15)

1 Cyflwyniadau, ymddiheuriadau a dirprwyon

2 Ymchwiliad i Ddyfodol Masnachfraint Rheilffyrdd Cymru a'r Gororau (9:15-10:15) (drwy gyswllt fideo)

Grŵp Rheilffyrdd Cyffredinol, yr Adran Drafnidiaeth

Tystion:
Rowan Smith, Rheolwr Masnachol y De a'r Gorllewin
David Sexton, Rheolwr Datblygu HLOS
Brian Freemantle, Pennaeth Polisi a Chytundebau Cerbydau
Sarah Collins, Pennaeth yr Uned Caffael Masnachfraint

Egwyl (10:15-10:30)

3 Ymchwiliad i Ddyfodol Masnachfraint Rheilffyrdd Cymru a'r Gororau (10:30-11:30) (Tudalennau 1 - 2)

Gweinidog yr Economi, Gwyddoniaeth a Thrafnidiaeth

Tystion:

- Edwina Hart AC, Gweinidog yr Economi, Gwyddoniaeth a Thrafnidiaeth
- James Price, Cyfarwyddwr Cyffredinol, yr Economi, Gwyddoniaeth a Thrafnidiaeth

Dogfennau ategol:
EBC(4)-39-13(p1) - Gweinidog yr Economi, Gwyddoniaeth a Thrafnidiaeth

EGWYL (11:30-11:35)

4 Ymchwiliad i Ddyfodol Masnachfraint Rheilffyrdd Cymru a'r Gororau (drwy gyswllt fideo)(11:35-12:15)

Transport Scotland

Tystion:

- Frazer Henderson, Pennaeth Polisi Rheilffyrdd Transport Scotland

5 Papurau i'w nodi (Tudalennau 3 - 6)

6 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer y canlynol: Ôl-drafodaeth a thrafod yr adroddiadau drafft ar y Gyllideb

7 Ôl-drafodaeth a thrafod yr adroddiadau drafft ar y Gyllideb (12:15-12:30)

TYSTIOLAETH YSGRIFENEDIG I BWYLLGOR MENTER A BUSNES CYNULLIAD CENEDLAETHOL CYMRU AM DDYFODOL MASNACHFRAINT RHEILFFYRDD TEITHWYR CYMRU A'R GORORAU

Cyflwyniad

1. Mae'r rheilffordd yn cynnig dull cysylltedd pwysig i wasanaethu anghenion busnesau, pobl a chymunedau ac mae'n cludo teithwyr a nwyddau.

2. Mae ar Lywodraeth Cymru eisiau system reilffordd fodern, hygyrch a fforddiadwy sy'n gwasanaethu pobl Cymru. Nid yw'r cyfrifoldeb dros wasanaethau rheilffordd a seilwaith y rheilffordd wedi'i ddatganoli ond mae Llywodraeth Cymru wedi ymgymryd â rôl gynyddol yn y maes hwn.

Masnachfraint Cymru a'r Gororau ar hyn o bryd

3. Dyfarnwyd masnachfraint Cymru a'r Gororau i Drenau Arriva Cymru yn 2003 gan yr Awdurdod Rheilffyrdd Strategol am gyfnod o 15 mlynedd. Mae'r fasnachfraint yn nodi'r gwasanaethau a'r safonau gwasanaethau y mae disgwyl i Drenau Arriva Cymru eu cyflawni.

4. Telir yn rhannol am weithredu'r fasnachfraint gan incwm y mae'r cwmni'n ei gynhyrchu ac yn rhannol gan gymhorthdal sylweddol gan y llywodraeth. Yn 2012/13, tua £290m oedd cyfanswm yr incwm ar gyfer y fasnachfraint, y mae dros ei hanner yn dod o gymhorthdal Llywodraeth Cymru.

5. Mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn gyfrifol am reoli masnachfraint Trenau Arriva Cymru, drwy Gytundeb Ar y Cyd ag Adran Drafnidiaeth y DU, ers 2006.

6. Trosglwyddodd Llywodraeth y DU yr arian ar gyfer masnachfraint Trenau Arriva Cymru i Lywodraeth Cymru yn 2006/7 ar lefel a oedd yn ddigon i dalu am waelodlin y fasnachfraint. Nid oedd hyn yn darparu ar gyfer y cynnydd mewn galw a gafwyd ar rwydwaith Cymru, lle mae'r Llywodraeth o ganlyniad wedi rhoi arian er mwyn pontio'r bwlch rhwng y capasiti a roddwyd inni yn y fasnachfraint a'r capasiti sydd ei angen ar gwsmeriaid.

7. Bu ehangu arwyddocaol o ran capasiti'r gwasanaeth a niferoedd y teithwyr yn ardal masnachfraint Cymru a'r Gororau ers 2003. Rhwng 2003-04 a 2012-13 cynyddodd y 'cilometrau trên' ar gyfer gwasanaethau a ddarparwyd gan Drenau Arriva Cymru 31 y cant, gan gynnwys gwasanaethau ar y llinellau wedi'u hailagor a noddwyd gan Lywodraeth Cymru; er enghraifft i Barcffordd Glynebwy, a rheilffordd Bro Morgannwg. Dros yr un cyfnod cynyddodd nifer 'teithiau'r teithwyr' ar y gwasanaethau hyn 61 y cant. Ar ddangosyddion perfformiad allweddol, mae'r perfformiad wedi cynyddu dros yr un cyfnod. Yn gyntaf am fodlonrwydd cwsmeriaid, o ran y teithwyr yr oedd eu barn gyffredinol am eu taith yn 'fodlon neu'n dda'; cododd y mesur hwn o 79 y cant o'r teithwyr yng ngwanwyn 2004 i 88 y cant yng ngwanwyn 2013. Ac yn ail, 'mesur perfformiad cyhoeddus' prydlondeb (y trên yn cyrraedd cyn pen 5 munud i'r amser ar yr amserlen) a gododd o 81.8 y cant yn 2003-04 i gyrraedd 95.4 y cant yn ystod chwarter cyntaf 2013-14.

Dyfodol masnachfraint Cymru a'r Gororau

8. Mae masnachfraint bresennol Cymru a’r Gororau’n dod i ben ym mis Hydref 2018. O dan y ddeddfwriaeth bresennol, yr Adran Drafnidiaeth fydd yr awdurdod breinio o hyd ar gyfer masnachfraint Cymru a’r Gororau a hi sy’n gyfrifol am osod y fasnachfraint nesaf. Cydnabyddir diddordeb Gweinidogion Cymru yn y fasnachfraint yn y ddeddfwriaeth ac mae’r Ddeddf Rheilffyrdd (2005) yn darparu i’r perwyl hwnnw.

9. Mae’r fasnachfraint newydd yn cynnig cyfle i lunio manyleb sy’n adlewyrchu’r patrwm defnydd sydd wedi datblygu a’r sail i wella cystadleurwydd economaidd Cymru.

10. Fel y nodwyd yn ein tystiolaeth i Gomisiwn Silk, mae trafodaethau ynghylch posibilrwydd datganoli grymoedd pellach o ran y rheilffyrdd a’r setliad ariannol priodol wedi dechrau â’r Adran Drafnidiaeth. I gyd-fynd â hynny rwyf wedi cyfarwyddo fy swyddogion i archwilio pob opsiwn ar gyfer model y fasnachfraint y gellid ei fabwysiadu.

11. Beth bynnag fydd maint ein rôl wrth osod masnachfraint nesaf Cymru a’r Gororau, bydd Llywodraeth Cymru’n nodi ei blaenoriaethau ar gyfer y fasnachfraint nesaf gan gynnwys disgwyliadau gwasanaethau a’r safonau ansawdd a model y fasnachfraint rydyn ni eisiau iddi gael ei chyflawni. Fodd bynnag, mae’n bwysig alinio hyn gyda setliad cyllid priodol gan Lywodraeth y DU.

12. Mae ymchwiliad y Pwyllgor yn dod ar adeg allweddol ac rwy’n awyddus i sicrhau bod y gwersi a dynnwch o’r dystiolaeth a gasglwch yn llywio ein dull gweithredu yn y dyfodol.

Edwina Hart MBE CStJ AC
Y Gweinidog dros yr Economi, Gwyddoniaeth a Thrafnidiaeth

Y Pwyllgor Menter a Busnes

Lleoliad:	**Ystafell Bwyllgora 3 – y Senedd**
Dyddiad:	**Dydd Iau, 17 Hydref 2013**
Amser:	13: - 14:30

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
National Assembly for Wales

Gellir gwylio'r cyfarfod ar Senedd TV yn:
http://www.senedd.tv/archiveplayer.jsf?v=cy_400001_17_10_2013&t=0&l=cy

Cofnodion Cryno:

Aelodau'r Cynulliad:	Nick Ramsay (Cadeirydd) Mick Antoniw Byron Davies Keith Davies Alun Ffred Jones Eluned Parrott Joyce Watson
Tystion:	Huw Lewis, Y Gweinidog Addysg a Sgiliau Ken Skates, Ddiprwy Weinidog Sgiliau a Thechnoleg Andrew Clark, Dirprwy Gyfarwyddwr, Addysg Bellach a Phrentisiaethau, Llywodraeth Cymru Owen Evans, Cyfarwyddwr, Sgiliau, Addysg Uwch a Dysgu Gydol Oes, Llywodraeth Cymru Neil Surman, Llywodraeth Cymru
Staff y Pwyllgor:	Olga Lewis (Clerc) Mike Lewis (Dirprwy Glerc) Anne Thomas (Ymchwilydd) Christopher Warner (Secretary)

1 Cyflwyniadau, ymddiheuriadau a dirprwyon

1.1 Cafwyd ymddiheuriadau gan Julie James AC, Rhun ap Iorwerth AC a David Rees AC. Nid oedd unrhyw ddirprwyon.

2 Craffu ar Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2014-15: Addysg Uwch a Sgiliau (13.30-14.30)

1.1 Clywodd y Pwyllgor dystiolaeth gan y Gweinidog Addysg a Sgiliau, Huw Lewis AC, a'r Dirprwy Weinidog Sgiliau a Thechnoleg, Ken Skates AC.

2.2 Cytunodd y Gweinidog Addysg a Sgiliau i roi gwybodaeth am y dadansoddiad o'r arbedion a wnaed o ganlyniad i uno sefydliadau Addysg Uwch dros y 10 mlynedd diwethaf.

3 Papurau i'w nodi

3.1 Nododd y Pwyllgor gofnodion y cyfarfod blaenorol.

Enterprise and Business Committee

Meeting Venue:	Committee Room 3 – Senedd
Meeting date:	Wednesday, 9 October 2013
Meeting time:	09:00 – 12:08

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
National Assembly for Wales

This meeting can be viewed on Senedd TV at:
http://www.senedd.tv/archiveplayer.jsf?v=en_400000_09_10_2013&t=0&l=en

Concise Minutes:

Assembly Members:	Nick Ramsay (Chair) Byron Davies Keith Davies Rhun ap Iorwerth Alun Ffred Jones Eluned Parrott Joyce Watson
Witnesses:	Neil Buxton, Association of Community Rail Partnerships (ACoRP) Professor Stuart Cole, Wales Transport Research Centre, University of Glamorgan Business School Keith Howard, Porterbrook Kevin Tribley, Angel Trains
Committee Staff:	Siân Phipps (Clerk) Olga Lewis (Deputy Clerk) Andrew Minnis (Researcher)

1 Inquiry into Youth Entrepreneurship: Consideration of the Draft Report

1.1 The Committee considered this item in private session.

2 Introductions, apologies and substitutions (10.00)

2.2 Apologies were received from Mick Antoniw AM, Julie James AM and David Rees AM. There were no substitutions.

3 Inquiry into the Future of the Wales and Borders Rail Franchise (panel evidence session) (10.00-11.00)

3.1 The Committee took evidence from the representatives of Rolling Stock Companies - Angel Trains and Porterbrook Leasing Company Limited

4 Inquiry into the Future of the Wales and Borders Rail Franchise (panel evidence session) (11.15-12.00)

4.1 The Committee took evidence from Neil Buxton, General Manager, Association of Community Rail Partnerships and Professor Emeritus Stuart Cole, Wales Transport Research Centre, University of South Wales

5 Papers to note

5.1 The Committee noted the Minutes of the previous meeting (3 October 2013)